

Vanhuspoliittinen kannanotto päättäjille ja lehdistölle
Luovutetaan Valtakunnallisena muistikävelypäivänä 24.4.2014

KANNANOTTO IHMISARVOISEN ELÄMÄN PUOLESTA

Suomen muistiasiantuntijat ry kantaa huolta ikääntyvien kansalaisten ihmisarvoisesta elämästä ja kannustaa voimakkaasti julkista ja yhteiskunnallista keskustelua huomioimaan nykyistä monipuolisemmin ikääntyvät ihmiset ja ikääntyminen.

Presidentti Tarja Halosen (Yle 1.4.2014) mukaan ikääntyneiden ihmisten hoidossa tehdään tänä päivänä umpihulluja ratkaisuja. Vessakäyntien, syömisen ja juomisen rajoittamiset heikentävät jokaisen elämänlaatua.

Suomen muistiasiantuntijat ry on vakavasti huolissaan siitä, miten Suomessa tänä päivänä kohdellaan vanhoja ihmisiä. Yhteiskunnallisessa keskustelussa painottuvat kustannukset sekä kiistat maksajista ja resursseista. Keskustelu syyllistää palveluja tarvitsevat ja käyttävät vanhat ihmiset sekä aiheuttaa pelkoa tulevaisuuttaan miettivissä ikääntyvissä ihmisissä. Erityisen raskaasti syyllistäminen koskettaa muistisairaita ihmisiä ja heidän läheisiään, koska he tarvitsevat tukea arkeensa. Puhe ihmisistä kestävyysvajeen kautta ja kustannuserinä on ihmisarvoa loukkaavaa.

Sanat luovat todellisuutta ja vaikuttavat asenteisiin. Kun puhutaan vanhenemisestä vain luopumisena ja elämänkaaren laskevana vaiheena, unohtuu vanhenemisen oma kehitystehtävä ja arvo. Vanhuus on elämän täyttymistä ja valmiiksi tulemistä, vaikka keho ja aivot rapistuisivat. Ikääntymistä ei saa nähdä vain taisteluna sairauksia ja raihnaisuutta vastaan suhteessa nuoruuteen ja terveyteen. Vanhana eläminen ei saa olla suoritus. Sen tulee olla elämyksellinen ja kokemuksellinen elämänvaihe, johon kuuluu myös iloa ja riemua, osallisuutta ja yhteenkuuluvuutta. Elämänkaaren sijaan onkin hyvä puhua elämäkulusta.

Arjen pienet teot ihmisarvoisen elämän puolesta

Suomen muistiasiantuntijat ry tahtoo kannustaa huomioimaan ja edistämään vanhojen ihmisten mahdollisuuksia elää inhimillistä, merkityksellistä ja ihmisarvoista elämää. Jokainen voi vaikuttaa tähän omalla paikallaan. Tarvitaan oikeaa asennetta, rohkeutta ja ihmisarvon kunnioittamista joka ikisessä kohtaamisessa. Ammattilaisilta tämä vaatii myös oman osaamisen vahvistamista. Vastuu on meillä kaikilla.

Suomen muistiasiantuntijat ry painottaa, että elämä voi sairaudesta ja raihnaisuudesta huolimatta olla onnellista ja hyvää. Tärkeintä on, että kanssaihmiset osoittavat arjen teoilla hyväksyntää ja luovat yhteisöllisyyttä. Pienet teot arjessa vaikuttavat ja tuovat arvokkuutta elämään. Pieniä tekoja ovat esimerkiksi:

- Tervehdi naapurua ja kysy, mitä kuuluu.
- Jos näet harhailevan tai eksyneen näköisen ihmisen, kysy rohkeasti voitko auttaa.
- Ilmoittaudu ulkoiluystäväksi.
- Käy lähimmässä palvelutalossa, pidä kädestä kiinni, lue ääneen lehtiä tai laula.
- Pidä huoli, että suvun nuorimmat ja vanhimmat tutustuvat toisiinsa.
- Lue ja välitä asiallista tietoa muistisairauksista, älä levitä huhupuhetta.
- Pidä muistisairaat ihmiset ja heidän läheisensä edelleen ystäväpiirissäsi, älä eristä ja hylkää.

Kannanotto julkistetaan Valtakunnallisessa Muistikävelypäivässä 24.4.2014 klo 12.15 paikkana Ravintola Lasiranta, Hakaniemenranta 6, Helsinki.

Suomen muistiasiantuntijat ry täyttää ensi vuonna 25 vuotta. Olemme muistisairaiden ihmisten elämänlaadun ja hyvinvoinnin puolestapuhuja. Valtakunnallisena ammattihenkilöiden vapaaehtois- ja asiantuntijaverkostona edistämme muistisairaiden ihmisten asianmukaista hoitoa ja palvelua. Toiminnallamme pyrimme parantamaan myös helposti eristetyiksi joutuvien ja palvelujärjestelmän ulkopuolelle jäävien ihmisten tasa-arvoista asemaa.

Suomen muistiasiantuntijat ry

Helena Räsänen, vanhustyön päällikkö, puh. 050 4093906
hallituksen puheenjohtaja, Suomen muistiasiantuntijat ry, Fredriksberginkatu 2, 00 240 Helsinki